

WYTYCZNE
DLA OSIEDLOWYCH KOMISJI WYBORCZYCH (OKW)
W WYBORACH DO RAD OSIEDLI W DNIU 28 WRZEŚNIA 2025 R.

I. CZYNNOŚCI KOMISJI W DNIU WYBORÓW (28 września 2025 r.).

1. Co najmniej 1/2 składu OKW w tym przewodniczący lub wiceprzewodniczący, spotyka się w lokalu wyborczym o godz. 8:00.
2. Komisja odbiera od konwojenta karty do głosowania, spis wyborców i pozostałe materiały. Potwierdzenia odbioru kart wyborczych dokonuje się na piśmie. Jeden egz. protokołu odbioru otrzymuje przewodniczący/wiceprzewodniczący OKW a drugi osoba przywożąca materiały.
3. Komisja przed rozpoczęciem głosowania, a także w trakcie głosowania dokonuje sprawdzenia, czy w lokalu wyborczym oraz na terenie budynku (wewnątrz i na zewnątrz), w którym mieści się ten lokal, umieszczone są hasła, napisy lub ulotki oraz inne materiały agitacyjne. W razie umieszczenia takich materiałów komisja usuwa je. W przypadku gdy usunięcie ich przez komisję we własnym zakresie nie będzie możliwe, zwraca się ona o pomoc do zespołu wyborczego (numer telefonu na ZIELONEJ kartce). Materiały agitacyjne umieszczone zgodnie z prawem w pobliżu terenu budynku, w którym znajduje się lokal wyborczy, np.: bezpośrednio przed wejściem na teren budynku, w którym mieści się lokal, lub w bezpośrednim sąsiedztwie, lecz poza jego terenem, nie naruszają przepisów Kodeksu wyborczego oraz ustawy i nie mogą być usuwane przez członków komisji.
4. Komisja dokonuje komisyjnego zamknięcia urny wyborczej (do zakończenia głosowania, tj. do godz. 20:00 urny nie wolno otwierać), wywiesza w lokalu wyborczym obwieszczenia o kandydatach i granicach osiedla, informacje o sposobie głosowania oraz informację nt. składu komisji.
5. Przed rozpoczęciem głosowania komisja **obowiązkowo** przelicza i ostemplowuje **wszystkie** karty do głosowania w oznaczonym miejscu. Po przeliczeniu kart, ich ilość wpisuje się do protokołu.
6. Punktualnie o godz. 9.00 komisja otwiera lokal wyborczy. Od chwili rozpoczęcia głosowania do czasu jego zakończenia komisja wykonuje swoje zadania w możliwie pełnym składzie, lecz nie mniejszym niż 1/2 jej pełnego składu, w tym przewodniczący lub wiceprzewodniczący OKW.
7. Członkowie komisji są obowiązani nosić identyfikatory z imieniem i nazwiskiem oraz funkcją pełnioną w komisji. Identyfikatory znajdują się w materiałach wyborczych dostarczonych komisji.
8. **W przypadku gdy liczba wydanych do głosowania kart przekroczy 75% liczby otrzymanych przez komisję kart, przewodniczący OKW obowiązany jest powiadomić o tym fakcie Miejską Komisję Wyborczą (numer telefonu na ZIELONEJ kartce).** Prawidłowe wykonanie tego zadania ma na celu uniknięcie sytuacji, w której w lokalu wyborczym zabraknie kart do głosowania.
9. W wyborach do rad osiedli nie ma **mężów zaufania i obserwatorów społecznych**.
10. **Dziennikarze** mają obowiązek zgłoszenia obecności przewodniczącemu lub Wiceprzewodniczącemu OKW oraz stosowanie się do zarządzeń mających na celu zapewnienie powagi i tajności głosowania. Obowiązuje zakaz przeprowadzania wywiadów w lokalu, w którym odbywa się głosowanie. Po uzyskaniu zgody przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego OKW oraz osób, których wizerunek jest utrwalany, w tym członków komisji, dopuszczalne jest sfilmowanie i sfotografowanie momentu oddania głosu.

II. GŁOSOWANIE.

W wyborach do Rad Osiedli **NIE MA:**

- głosowania korespondencyjnego,
- głosowania przez pełnomocnika,
- zaświadczeń o prawie do głosowania.

Przed wydaniem wyborcy karty do głosowania komisja:

- 1) **BEZWZGLĘDnie UŻYWA CZARNYCH NAKŁADEK ANONIMIZUJĄCYCH**
- 2) **sprawdza tożsamość wyborcy (w sposób minimalizujący ryzyko ujawnienia danych osobowych wyborcy osobom trzecim)** na podstawie dowodu osobistego lub każdego innego dokumentu ze zdjęciem, pod warunkiem, że ustalenie tożsamości wyborcy na jego podstawie nie budzi wątpliwości (art. 52 § 1 Kodeksu wyborczego). Wyborca może zatem okazać komisji dowolny dokument ze zdjęciem (np. paszport, prawo jazdy, legitymacja studencka), w tym również dokument, który utracił ważność, pod warunkiem, że ustalenie tożsamości na jego podstawie nie budzi wątpliwości. Komisja może potwierdzić tożsamość wyborcy także na podstawie aplikacji mObywatel;
- 3) komisja zwraca uwagę, by wyborca potwierdził własnoręcznym podpisem, w przewidzianej na to rubryce spisu wyborców, fakt otrzymania karty do głosowania. **Dopóki wyborca nie potwierdzi własnoręcznym podpisem odbioru karty do głosowania, komisja jej nie wydaje.** W razie odmowy złożenia podpisu przez wyborcę, członek komisji czyni o tym adnotację i nie wydaje karty;
- 4) w przypadku, gdy **wyborca nie jest umieszczony w spisie wyborców**, komisja sprawdza telefonicznie w biurze ewidencji ludności (numer telefonu na ZIELONEJ kartce – pkt.1), czy wyborca nie został pominięty w spisie i wpisuje go do spisu tylko na wyraźne polecenie pracownika urzędu, po czym wydaje kartę do głosowania;
- 5) **osobę omyłkowo pominiętą w spisie**, jeżeli biuro ewidencji ludności Urzędu Miasta (numer telefonu na ZIELONEJ kartce), potwierdzi telefonicznie, że pominięcie jest wynikiem pomyłki powstałej przy sporządzaniu spisu, członek komisji **dopisuje na dodatkowym arkuszu**, umieszczając w rubryce „Uwagi” swoją parafę oraz imię i nazwisko pracownika Urzędu Miasta potwierdzającego omyłkę oraz godzinę tego zdarzenia;
- 6) przy czynności potwierdzania przez wyborców otrzymania karty do głosowania trzeba koniecznie zwrócić szczególną uwagę, by podpisy składane były w miejscach (w linii) odpowiadających ich nazwiskom. Możliwe jest składanie podpisu bez odwracania spisu;
- 7) w przypadku **gdy komisja zauważy, że osoba podpisała się w linii przy nazwisku innego wyborcy**, wskazuje tej osobie właściwe miejsce w spisie do złożenia podpisu, a podpis złożony w niewłaściwym miejscu skreśla. Skreślenie opatruje się adnotacją „podpis w nieprawidłowym miejscu” i parafami członka komisji oraz przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego OKW;
- 8) w przypadku gdy **w rubryce spisu wyborców w linii przy nazwisku wyborcy, który żąda wydania karty do głosowania, znajduje się już podpis potwierdzający jej odbiór**, a komisja nie ma wiedzy, że powstał on w wyniku omyłki, komisja odmawia wydania karty do głosowania;
- 9) wyborca głosuje osobiście (**niedopuszczalne jest głosowanie za członka rodziny lub za inną osobę**);
- 10) wyborcy wydaje się tylko jedną kartę do głosowania;
- 11) komisja odmawia ponownego wydania karty do głosowania niezależnie od przyczyn tego żądania, (np. z powodu pomyłkowego wypełnienia karty, zniszczenia jej itp.);
- 12) osobie niepełnosprawnej na jej prośbę można udzielić niezbędnej pomocy w głosowaniu;

- 13) wydając kartę do głosowania Komisja ma obowiązek wyjaśnić wyborcy, na jego prośbę, zasady głosowania, informując go m.in. o ilości mandatów w danej radzie i przy ilu kandydatach można postawić znak "X", aby głos był ważny (dla Rad Osiedli Pogodno i Gumieńce liczba ta wynosi maksymalnie 7, dla pozostałych Rad – 5);
- 14) kartę do głosowania wyborcy zobowiązani są wrzucać do urny w taki sposób, aby strona zadrukowana była niewidoczna;
- 15) głosowania nie można przerywać chyba, że w wyniku nadzwyczajnych zdarzeń zostanie ono uniemożliwione, wówczas komisja telefonicznie kontaktuje się z zespołem wyborczym (numer telefonu na ZIELONEJ kartce);
- 16) **punktualnie o godz. 20:00** komisja zamyka lokal wyborczy;
- 17) osobom przybyłym do lokalu przed godziną 20.00 należy umożliwić oddanie głosu;
- 18) w przypadku konieczności umożliwienia oddania głosu wyborcom przybyłym do lokalu oraz wyborcom, którzy – z uwagi na warunki lokalowe – ustawili się w kolejce przed lokalem wyborczym, komisja zobowiązana jest do zagwarantowania, aby poza nimi nie mogli głosować inne osoby, które przybyły do lokalu wyborczego (ustawiły się w kolejce) po godzinie 20:00, w tym celu na końcu kolejki ustawia się członek komisji;

Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący OKW czuwa nad zapewnieniem tajności głosowania oraz nad utrzymaniem porządku i spokoju w czasie głosowania. Mają również prawo zażądać opuszczenia lokalu wyborczego przez osoby naruszające porządek i spokój.

III. PODANIE FREKWENCJI.

W dniu wyborów **o godz. 15:00**, Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący OKW, telefonicznie lub za pomocą SMS-a, (numery telefonów na ZIELONEJ kartce) podaje:

- 1) numer OKW
- 2) liczbę osób uprawnionych do głosowania,
- 3) liczbę osób, którym wydano karty do głosowania.

IV. USTALENIE WYNIKÓW GŁOSOWANIA.

Po zamknięciu lokalu i po zakończeniu głosowania Komisja w możliwie pełnym składzie przystępuje do ustalania wyników głosowania. **Czynności związane z ustaleniem wyników głosowania i sporządzeniem protokołu głosowania Komisja wykonuje wspólnie (wszyscy obecni członkowie). Niedopuszczalne jest tworzenie z członków Komisji grup roboczych, które wykonywałyby oddzielnie czynności po zakończeniu głosowania.**

- 1) W pierwszej kolejności Komisja:
 - a) ustala ilość niewykorzystanych kart do głosowania,
 - b) ilość kart do głosowania wydanych wyborcom,
 - c) ilość wyborców, którzy wzięli udział w głosowaniu (ilość podpisów w spisie wyborców),
 - d) ilość oddanych głosów ważnych (głos ważny jest wtedy, gdy Wyborca głosuje na określonych kandydatów, stawiając na karcie do głosowania znak "x" (co najmniej dwie przecinające się linie w obrębie kratki) w kratce z lewej strony obok nazwisk najwyżej tylu kandydatów, ile wynosi 1/3 statutowego składu Rady (dla Rad Osiedli Pogodno i Gumieńce 1/3 statutowego składu Rady wynosi 7, dla pozostałych Rad – 5),
 - e) każdy inny znak w kratce obok nazwiska kandydata traktowany jest jako dopisek, który nie wpływa na ważność głosu,
 - f) ilość oddanych głosów nieważnych (na karcie do głosowania postawiono znak "x" (co najmniej dwie przecinające się linie w obrębie kratki) w kratce z lewej strony obok nazwisk więcej niż 1/3 statutowego składu Rady lub nie postawiono znaku "x" w kratce z lewej strony obok nazwiska żadnego kandydata),

- g) ilość kart nieważnych (inne niż urzędowo ustalone lub nieopatrzone pieczęcią komisji).
- 2) **W przypadku powołania jednej OKW na terenie Osiedla** komisja ustala wyniki podziału mandatów. Wypełnia protokół, w którym - na podstawie głosów ważnych - ustala liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów. Do Rady osiedla wchodzi kandydaci w kolejności liczby uzyskanych głosów (od największej poczynając).
 - 3) **W przypadku powołania więcej niż jednej OKW na terenie Osiedla** skład nowo wybranej Rady, po dostarczeniu protokołów z głosowania, podaje MKW. Do Rady osiedla wchodzi kandydaci w kolejności liczby uzyskanych głosów (od największej poczynając).
 - 4) **Jeżeli dwóch lub więcej kandydatów otrzymało równą liczbę głosów** uprawniającą do przyznania im mandatu na Osiedlach, na terenie których powołano jedną OKW o pierwszeństwie decyduje losowanie przeprowadzone przez Przewodniczącego OKW w obecności członków komisji (przy pomocy kopert pomocniczych dostarczonych w materiałach wyborczych – czerwona teczka). **W przypadku powołania więcej niż jednej OKW na terenie Osiedla, losowanie przeprowadza Miejska Komisja Wyborcza.**
 - 5) Po obliczeniu wyników głosowania komisja sporządza protokół w dwóch egzemplarzach. Protokół podpisują i każdą ze stron parafują wszystkie osoby wchodzące w skład OKW, obecne przy jego sporządzaniu.
 - 6) Na stronie <https://kalkulator-ro.um.szczecin.pl> znajduje się kalkulator pomocniczy, który może być użyty przez członków OKW przy ustalaniu wyników głosowania.
 - 7) **W przypadku pojawienia się jakichkolwiek wątpliwości przy sporządzaniu protokołu, w szczególności w pkt. „UWAGI I ADNOTACJE”, należy skontaktować się z zespołem wyborczym (numery telefonów na ZIELONEJ kartce).**
 - 8) Wykonywanie czynności komisji w zakresie ustalenia wyników głosowania powinno zostać tak zorganizowane, by każdy z członków komisji widział karty do głosowania i mógł dokonać ich oceny i aby nie prowadziło to do utrudniania, opóźniania lub paraliżowania pracy komisji.
 - 9) Kopię protokołu z wynikami wywiesza do publicznej wiadomości w miejscu łatwo dostępnym dla zainteresowanych i widocznym po zamknięciu lokalu wyborczego (drzwi, okno).
 - 10) Poza przypadkami nadzwyczajnych wydarzeń (np. katastrofa budowlana dotycząca budynku, w którym znajduje się lokal wyborczy) komisja nie może opuścić lokalu wyborczego przed wywieszeniem kopii protokołu głosowania.

V. PRZEKAZANIE MATERIAŁÓW WYBORCZYCH DO MIEJSKIEJ KOMISJI WYBORCZEJ.

Procedura pakowania i przekazania materiałów wyborczych do Miejskiej Komisji Wyborczej znajduje się na ŻÓŁTEJ kartce.